
ศักยภาพอุตสาหกรรมส่งออกไทย ...

ช่องทางและโอกาสในการแข่งขัน

ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)

สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

การสัมมนาเรื่อง “ฝ่าวิกฤติ ... ปรับกลยุทธ์ รับมือการส่งออกไทย ปี 2008”

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2550

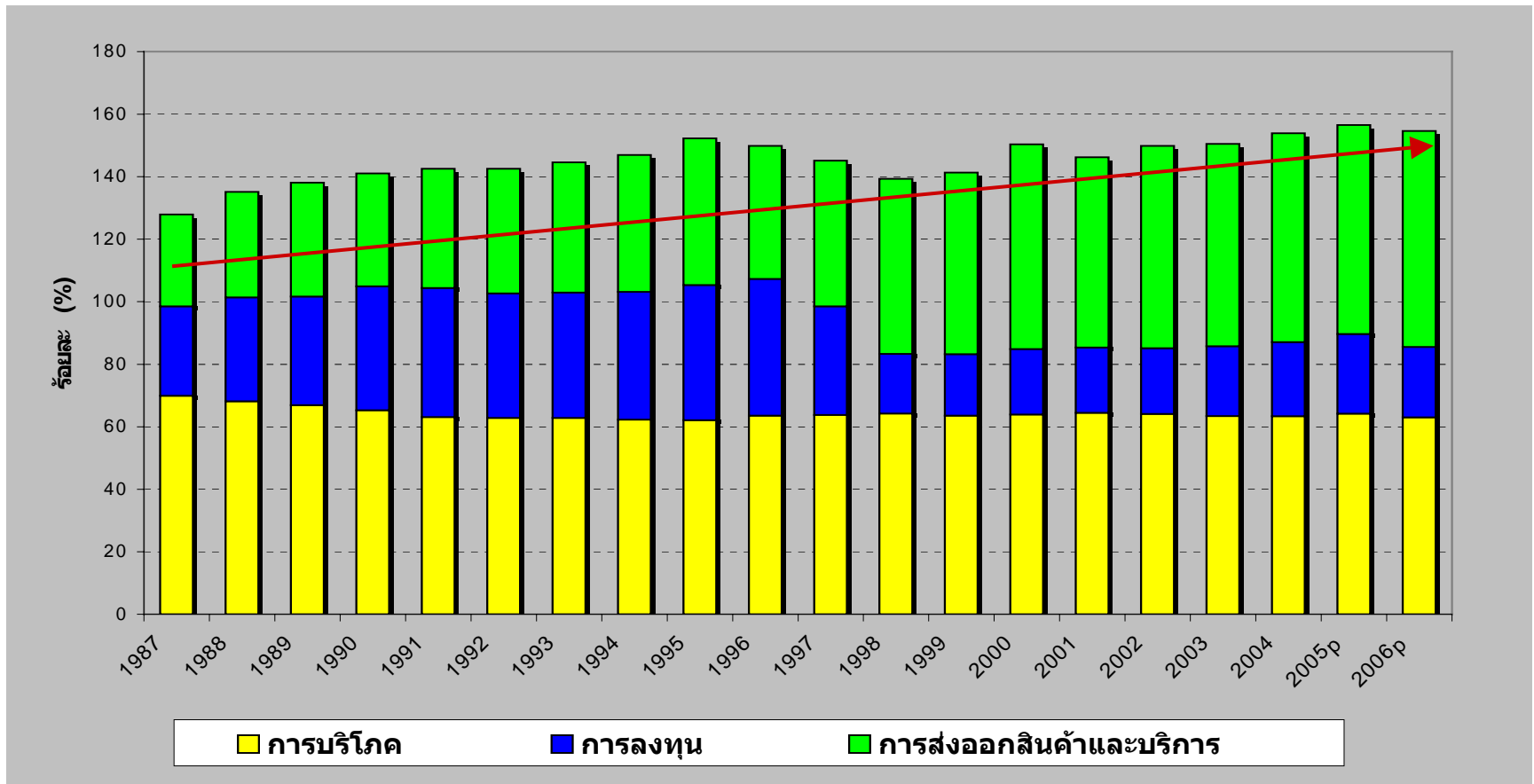
ณ ห้องมัทวานรังสรรค์ สโมสรกองทัพบก กรุงเทพฯ

OUTLINE

- I.** ความสำคัญของการส่งออก
- II.** การส่งออกและการแข่งขันของไทยในตลาดโลก
- III.** ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน
- IV.** ช่องทางและโอกาสในการแข่งขัน

I. ความสำคัญของการส่งออก

➤ สัดส่วนต่อ GDP เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

I. ความสำคัญของการส่งออก (ต่อ)

➤ เป็นกลไกหลักในการผลักดันการขยายตัวของเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในปี **2006 - 2007**

Contribution to GDP Growth

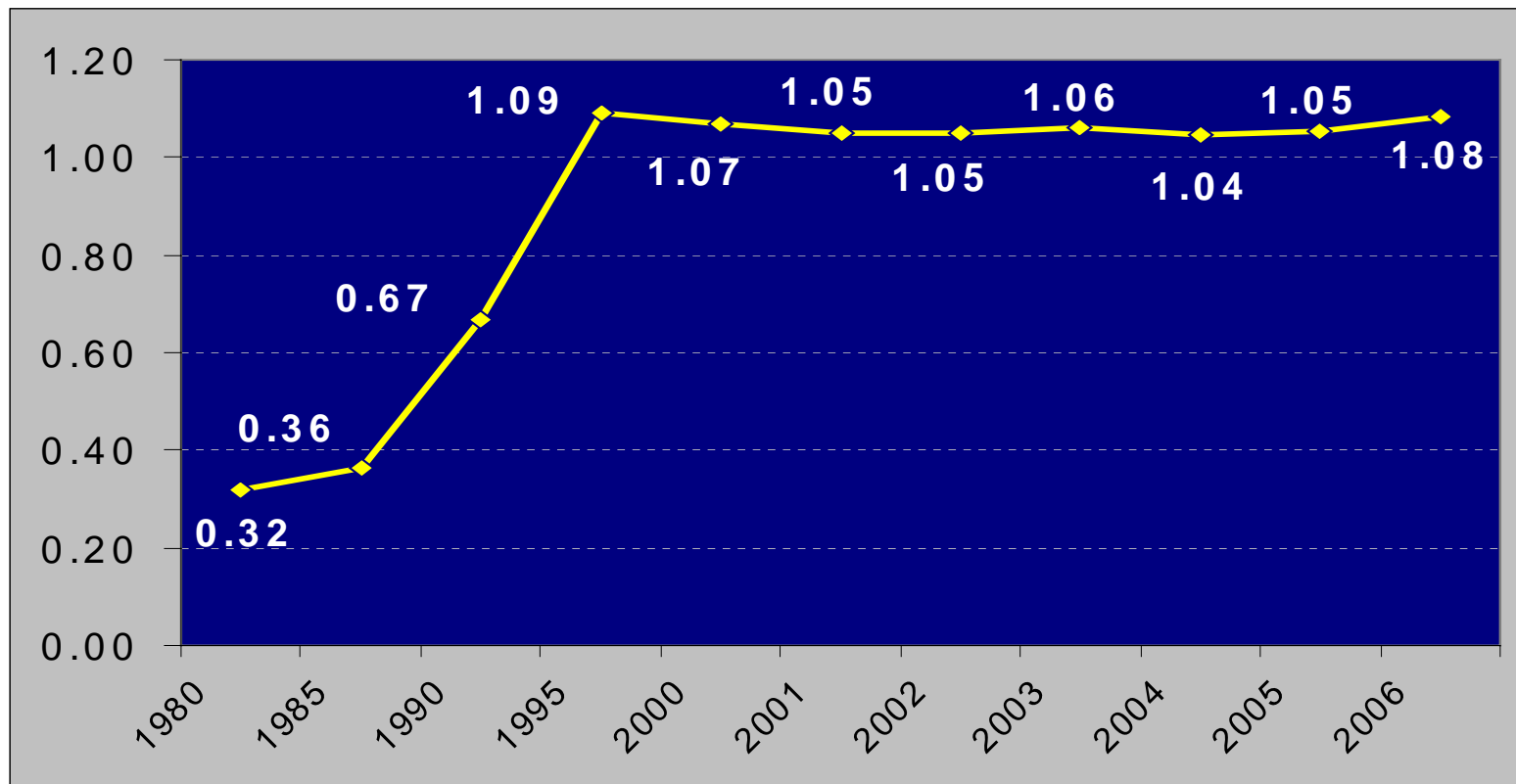
%	2006p	2006p				2007p	
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
GDP	5.0	6.0	5.3	4.6	4.2	4.2	4.4
Private Consumption	1.7	2.1	1.9	1.5	1.3	0.7	0.5
Govt. Consumption	0.3	0.6	0.5	0.5	-0.3	1.0	0.7
Investment	0.9	1.5	1.0	0.8	0.5	-0.3	0.0
Change in Inventories	-2.8	-6.1	-5.0	1.4	-1.3	-1.5	0.7
Net Exports	4.8	7.8	6.9	0.5	4.1	4.4	2.5
Exports of G&S	5.7	8.9	5.9	3.4	4.6	4.6	4.6
Imports of G&S	0.9	1.1	-1.0	2.9	0.5	0.1	2.1

Source : NESDB

II. การส่งออกและการแข่งขันของไทยในตลาดโลก

- สัดส่วนสินค้าออกของไทยในตลาดโลก — จากร้อยละ **0.32** ในปี **1980** เพิ่มขึ้นร้อยละ **1.08** ในปี **2006**

ส่วนแบ่งตลาดของสินค้าไทยในตลาดโลก

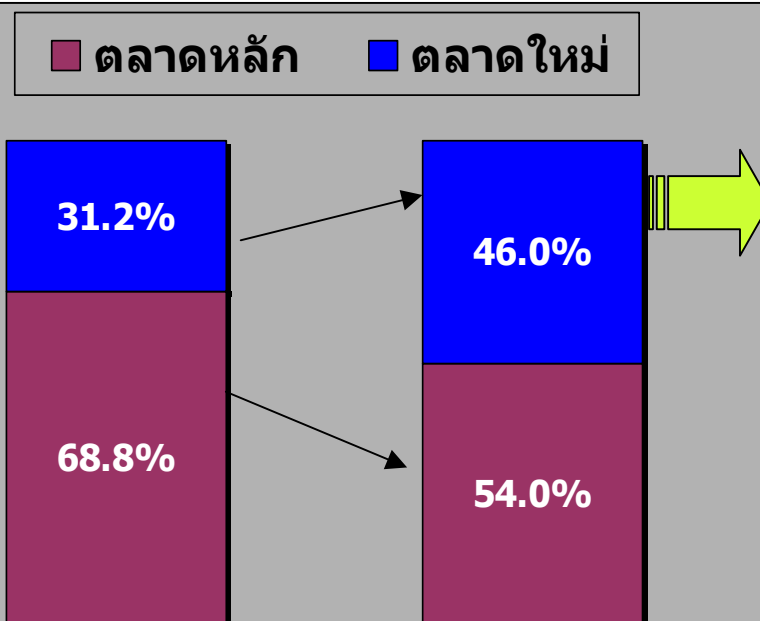

Source:
WTO

II. การส่งออกและการแข่งขันของไทยในตลาดโลก (ต่อ)

- ตลาดส่งออกของไทย --- จากตลาดหลัก คือ **US, EU (15), ญี่ปุ่น และ อาเซียน (5)**
กระจายไปตลาดใหม่ เช่น จีน, อินเดีย, ตะวันออกกลาง, แอฟริกาใต้ และอินโดจีนมากขึ้น

สัดส่วนส่งออกไปตลาดหลักและตลาดใหม่

	สัดส่วน		อัตราการขยายตัว - 07 (ม.ค.-ก.ย.)
	1995	2007 (ม.ค.-ก.ย.)	
จีน	2.9	9.5	27.0
อินเดีย	0.5	1.8	60.5
แอฟริกาใต้	0.4	0.8	15.3
อินโดจีน (CLMV)	2.7	5.1	17.3
ตะวันออกกลาง	4.5	5.1	35.3

II. การส่งออกและการแข่งขันของไทยในตลาดโลก (ต่อ)

➤ สินค้าส่งออก --- ภาคเกษตรลดความสำคัญเป็นลำดับ ขณะที่สินค้าไฮเทคมีส่วนเพิ่มขึ้น

ภาคการผลิต	สัดส่วน		2007 (ม.ค. - ก.ย.)	
	1995	2007 (ม.ค.- ก.ย.)	มูลค่า (ล้าน USD)	อัตราการขยายตัว
เกษตรกรรม + ประมง + เหมืองแร่ + ป่าไม้	16.9	10.7	11,888	9.4
อุตสาหกรรม	82.0	88.2	97,580	17.4
• แรงงานเข้มข้น	19.8	8.5	9,357	13.5
• ไฮเทค	46.5	64.2	71,042	16.3
• ทรัพยากรเข้มข้น	11.4	10.4	11,480	22.1
• อื่นๆ	4.4	5.2	5,701	30.8
สินค้าอื่นๆ	1.1	1.1	1,132	-15.3
รวม	100.0	100.0	110,600	16.1

II. การส่งออกและการแข่งขันของไทยในตลาดโลก (ต่อ)

- ความสามารถในการแข่งขัน --- อันดับตกลง คู่แข่งอย่างมาเลเซีย และกำลังถูกทิ้งห่างจากประเทศ
หน้าใหม่เช่น จีน และ อินเดีย

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยโดยรวม

	2003	2004	2005	2006	2007
สิงคโปร์	4	2	3	3	2
จีน	27	22	29	18	15
มาเลเซีย	21	16	26	22	23
อินเดีย	42	30	33	27	27
ไทย	28	26	25	29	33
ฟิลิปปินส์	41	43	40	42	45
อินโดนีเซีย	49	49	50	52	54
จำนวนประเทศ	51	51	51	53	55

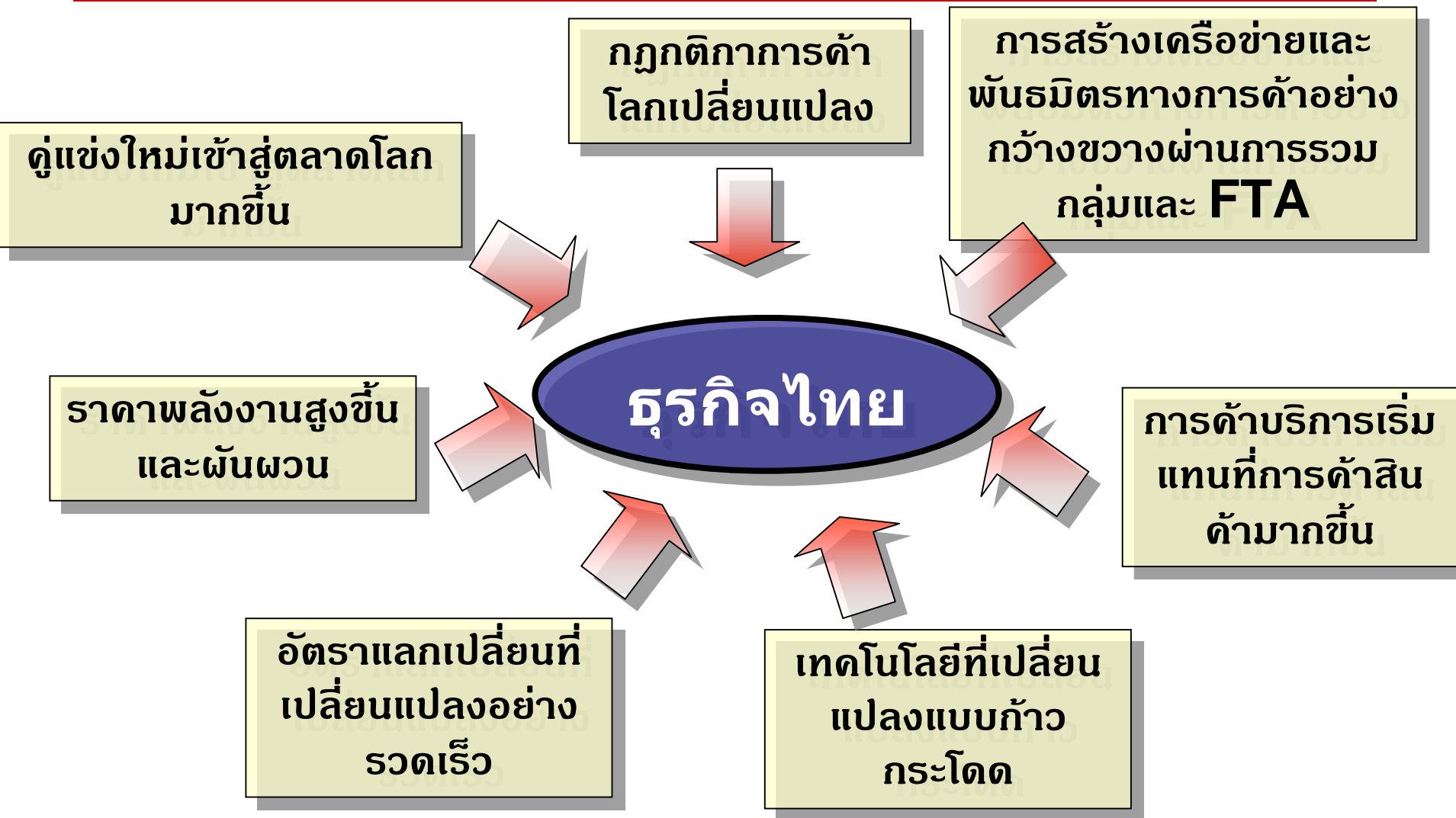
II. การส่งออกและการแข่งขันของไทยในตลาดโลก (ต่อ)

- ปัจจัยแข่งขันในด้านโครงสร้างพื้นฐานล้าหลัง โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยในด้านต่างๆ

	2003	2004	2005	2006	2007
Economic performance	13	9	7	19	15
Government efficiency	18	20	14	20	27
Business efficiency	25	21	25	25	34
Infrastructure	43	42	39	42	48
จำนวนประเทศ	51	51	51	53	55

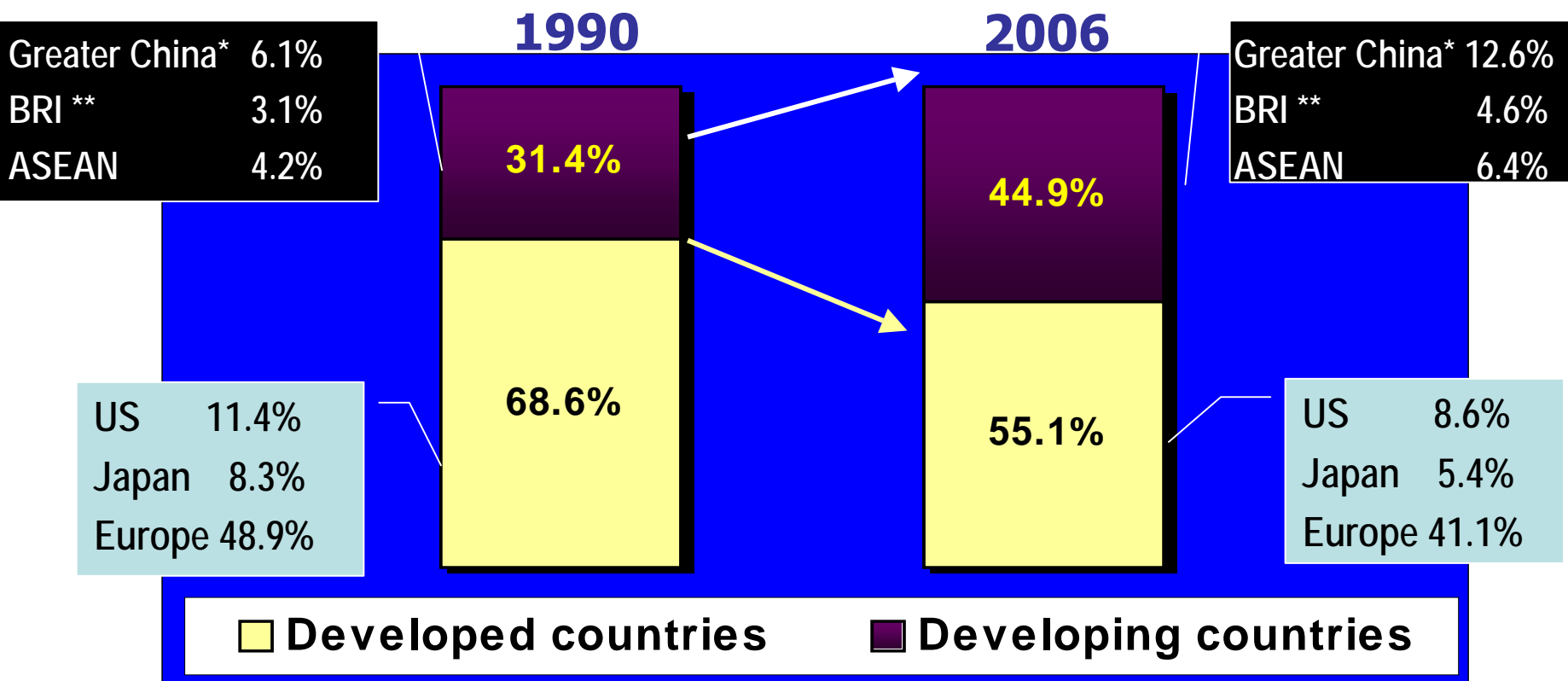
III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

1. การเข้าสู่ตลาดโลกของประเทศหน้าใหม่

- ประเทศกำลังพัฒนามีบทบาทมากขึ้นโดยเฉพาะตลาดเกิดใหม่ เช่น **BRIC**

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

- เศรษฐกิจประเทศเข้าตลาดโลกใหม่เติบโตในอัตราสูง

อัตราการขยายตัว (%)	2005	2006	2007f	2008f
โลก	4.8	5.4	5.2	4.8
สหรัฐฯ	3.1	2.9	1.9	1.9
EU	2.0	3.2	3.0	2.5
ญี่ปุ่น	1.9	2.2	2.0	1.7
จีน	10.4	11.1	11.5	10.0
อินเดีย	9.0	9.7	8.9	8.4
เวียดนาม	8.4	8.2	8.3	8.2
รัฐอาหรับฯ	8.2	9.4	7.7	6.6
รัสเซีย	6.4	6.7	7.0	6.5

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

- ตลาดใหม่ได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิต เป็นที่หมายตาของนักลงทุนต่างชาติ

FDI Inflows	
Avg. Growth in 2005 - 2006	
เอเชียใต้	77.8%
• อินเดีย	84.3%
อาเซียน	20.9%
• เวียดนาม	20.0%
• กัมพูชา	108.8%
• สปป.ลาว	316.3%
ยุโรปตะวันออก	35.3%
• รัสเซีย	53.9%
แอฟริกา	42.2%

Top 6 destinations for FDI in 2007-2009*	
จีน	52%
อินเดีย	41%
สหรัฐอเมริกา	35%
รัสเซีย	21%
บราซิล	13%
เวียดนาม	12%

* = % of respondent companies that listed each of the countries as one of top 5 FDI locations

Source: World Investment Prospects Survey 2007-2009, UNCTAD

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

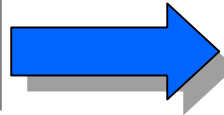
2. กติกาการค้าโลกมีการเปลี่ยนแปลง -- GATT / WTO

- **1993 --- การเจรจา GATT รอบอุรุกวัยสิ้นสุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเจรจาในการค้าสินค้าอุตสาหกรรม**
- **1995 --- จัดตั้ง WTO ขยายขอบเขตการเจรจาการค้าครอบคลุมสินค้าเกษตรและบริการ**
- **2001 --- เริ่มการเจรจารอบใหญ่ที่ Doha โดยประเทศพัฒนายอมให้มีการเจรจาเรื่องการลดหย่อนสินค้าเกษตร ส่วนภาคบริการให้ค่อยเป็นค่อยไป และเน้นเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา**
- **ปัจจุบัน Doha Round ยังไม่ได้ข้อสรุป ยังคงเจรจาเรื่องการลดการลดหย่อนสินค้าเกษตร (สหรัฐฯ EU) กับการลดภาษีนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรม (บราซิล อินเดีย)**

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

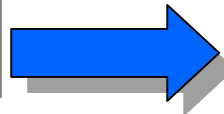
- ภาษีสินค้าอุตสาหกรรมลดไปมากแล้ว แต่มีมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี พุดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

มาตรการด้านสุขอนามัย

- GMP
- GAP
- HACCP

มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม

- WEEE & RoHS
- REACH
- มาตรการเกี่ยวกับโลกร้อน
- Eco-label
- EIA

มาตรการด้านแรงงาน และสังคม

- SA 8000
- WRAP
- Child Labor Protection

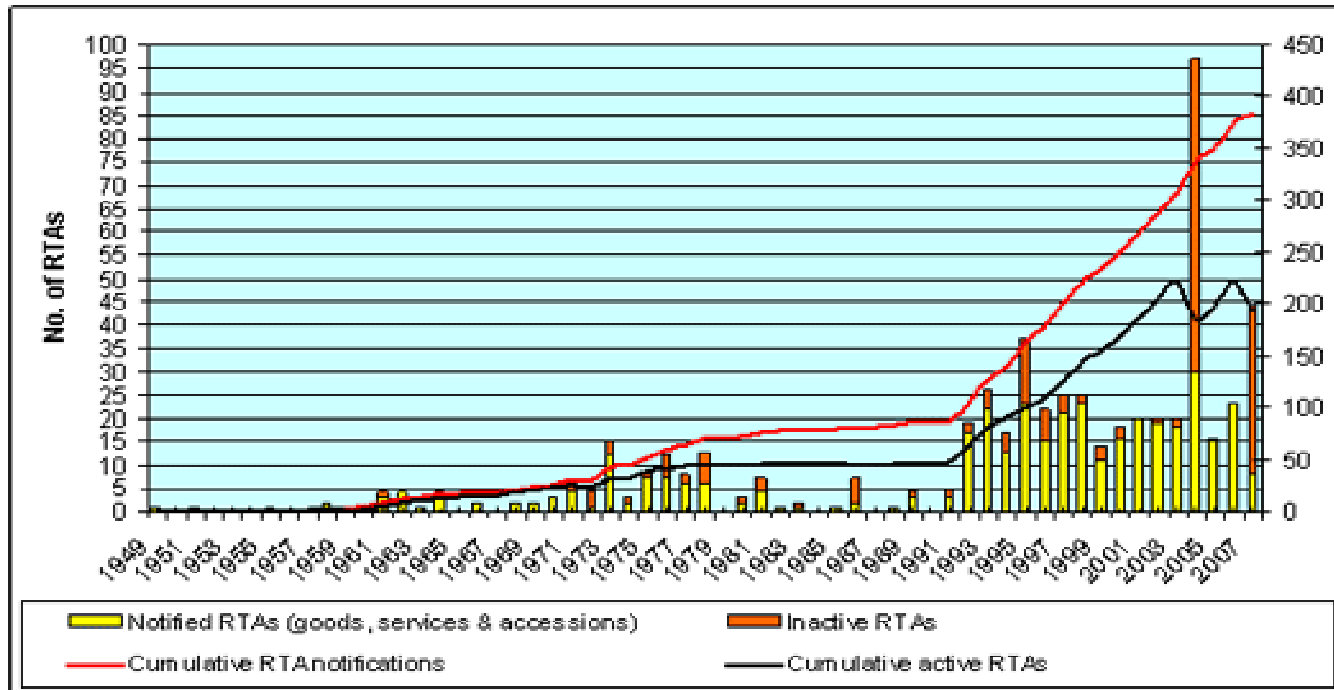
III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

3. การสร้างเครือข่ายและพันธมิตรทางการค้าอย่างกว้างขวางผ่านการรวมกลุ่มและ FTAs

- **ยุโรป** ---- **European Union (EU)** เริ่มในปี **1967** ขยายตัวเป็นลำดับ ปัจจุบันมี **27** ประเทศ กำลังพิจารณาเพิ่มอีก **3 – 6** ประเทศ
- **อเมริกา** --- มี **NAFTA** ที่เริ่มในปี **1993** และในปี **1994** ริเริ่ม **Free Trade Area of the Americas (FTAA)** ถ้าสำเร็จจะครอบคลุมถึง **34** ประเทศในทวีปอเมริกา
- **เอเชีย** --- **ASEAN, SAPTA, EAEC etc...**
 - **1967** --- **ASEAN, AFTA** ในปี **1992**
 - **1995** --- **SAPTA** รวม **7** ประเทศในเอเชียใต้
 - **1998** --- **Pan-Arab Free Trade Area** มี **16** ประเทศ
 - **1999** --- ริเริ่มการรวมกลุ่มในเอเชียตะวันออก

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

- **WTO** คาดว่าภายในปี **2010** จะมีข้อตกลงการค้าระหว่างกันในโลกถึง **400** ข้อตกลง และมากกว่า **90%** เป็น **FTA** ที่เหลือเป็น **Custom Unions**

ที่มา : WTO

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

4. การค้าบริการมีบทบาทเพิ่มขึ้น --- ประเทศต่างๆ หันมาสร้างรายได้จากการค้าบริการแทนการค้าสินค้า

อินเดีย

Call Center Hub,
Software/IT Hub

ไทย

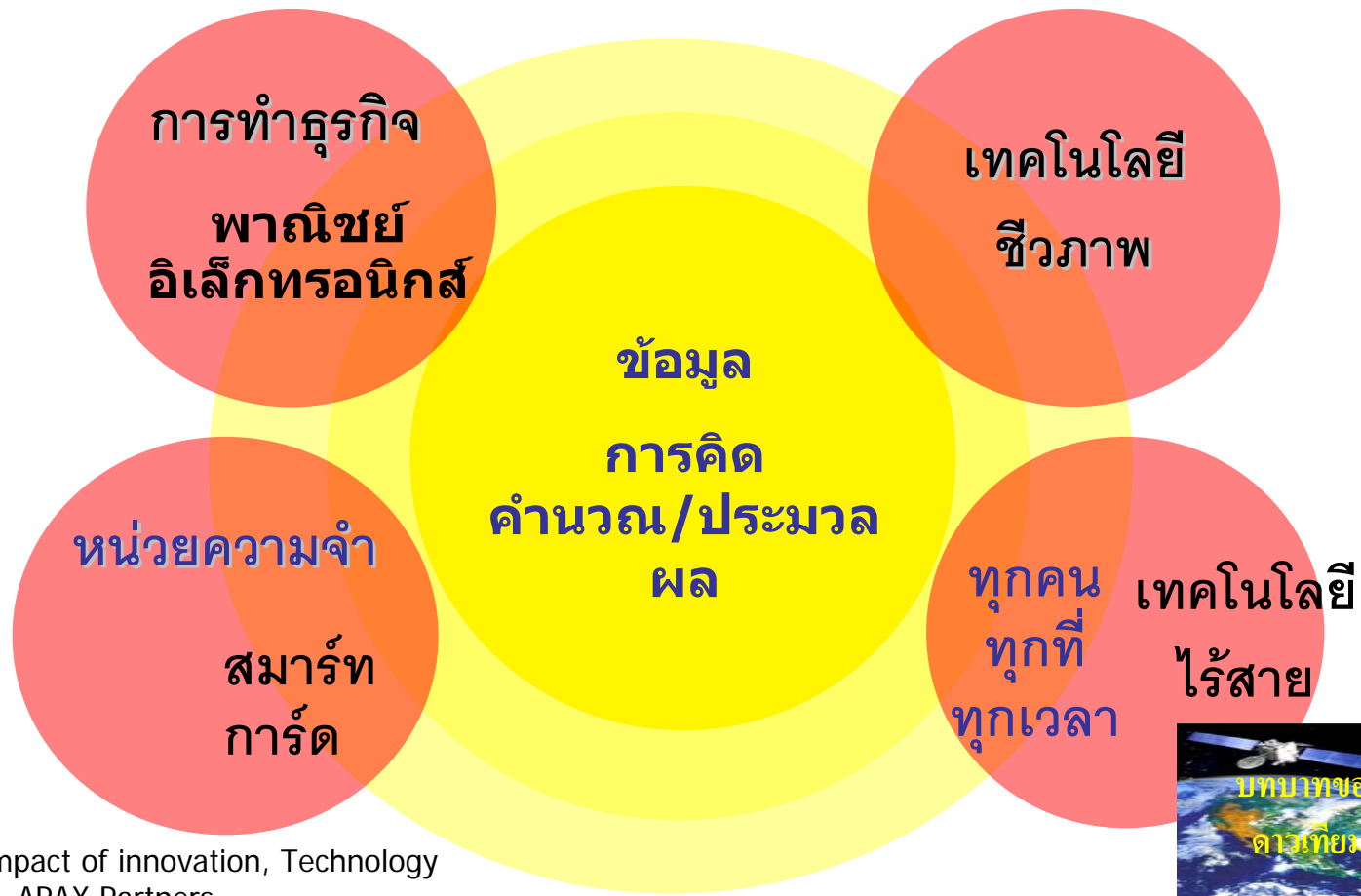
...aims to be Regional
Financial Hub, Tourism Hub,
Spa Treatment Hub,
Healthcare Hub, etc.

สิงคโปร์

Medical Hub, Logistics Hub,
Tourism Hub

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

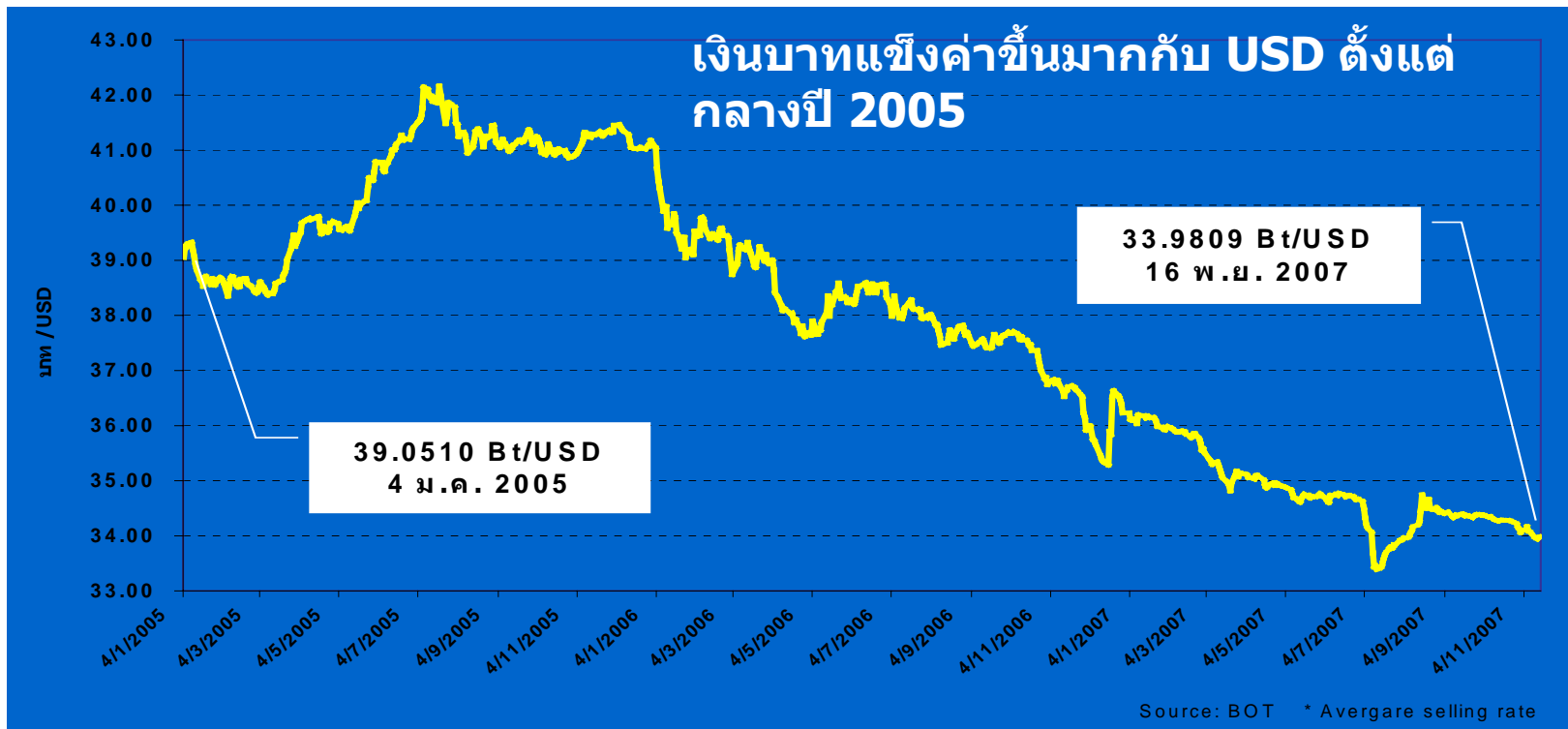
5. เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด + เทคโนโลยีคลื่นลูกใหม่

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

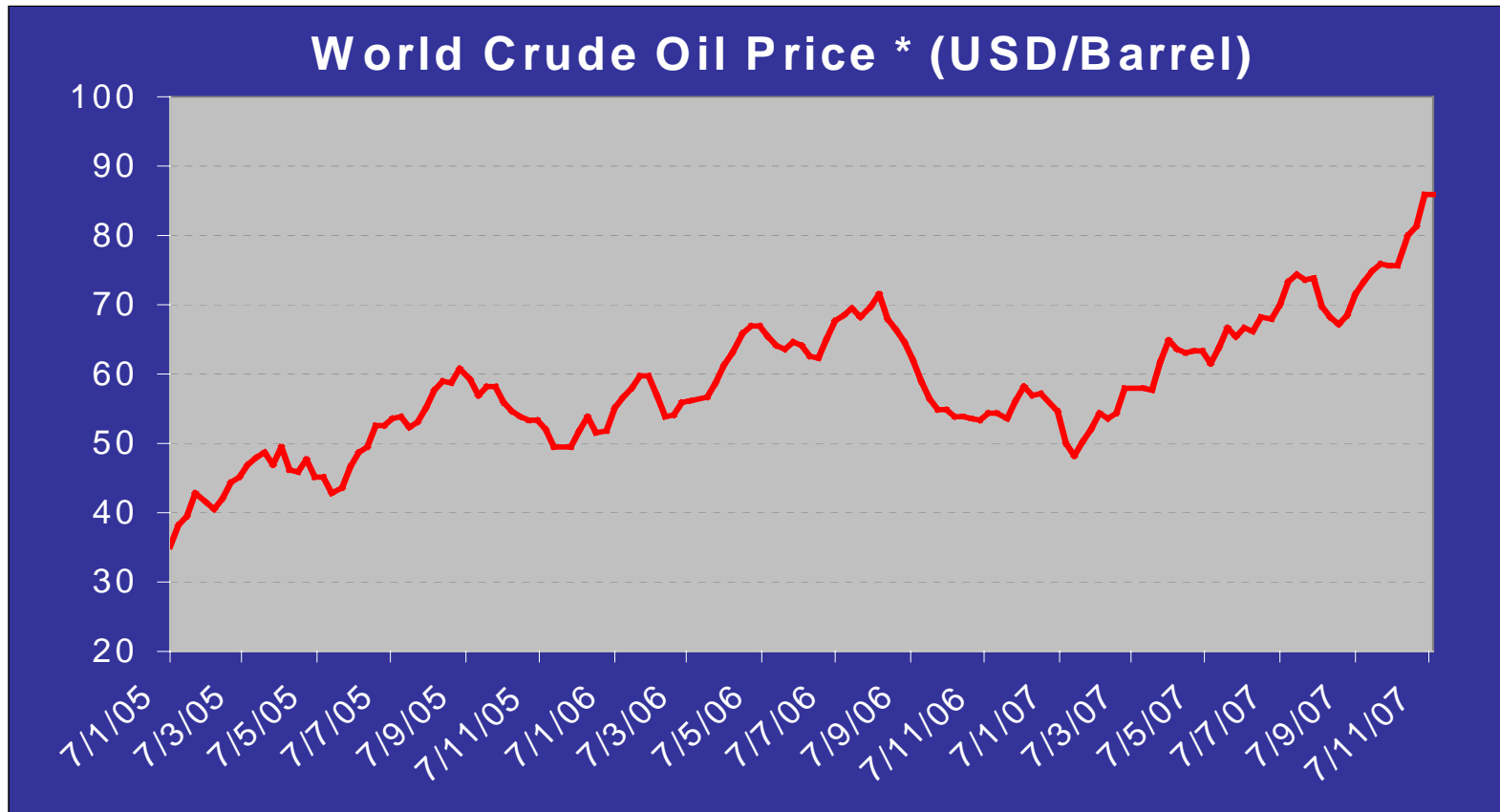
6. ความผันผวนของระบบการเงินโลกและอัตราแลกเปลี่ยน

- ปัญหาสินเชื่อ **Sub-prime** ทำให้ระบบการเงินโลกปั่นป่วน
- เงินดอลลาร์สหรัฐฯ อ่อนตัวลงมากกับเงินหลายสกุล โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับเงินบาท

III. ปัจจัยกระทบความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

7. ราคาพลังงานปรับตัวสูงขึ้นและผันผวน กระทบต้นทุนการผลิต

Note: * Average weekly price Source: EIA, US

IV. ช่องทางและโอกาสในการแข่งขัน

- ภาคการเมืองและรัฐบาลใหม่ มีความไม่แน่นอนสูง ธุรกิจต้องพึ่งพาตนเองเป็นหลัก
- ปัจจัยสำคัญที่ต้องบริหารเพื่อให้การส่งออกแข่งขันได้
 - เข้าถึงการค้า/การผลิตของประเทศใหม่ ๆ ที่เข้าตลาดโลก
 - ย้าย+ ขยายฐานการผลิตไปประเทศที่มีความได้เปรียบด้านการผลิต
 - ปรับการผลิตให้ได้มาตรฐานที่คู่ค้ากำหนด
 - เข้าระบบเครือข่ายการผลิต / การค้า
 - ขยายไปภาคบริการ
 - ใช้ ICT ในการทำธุรกิจ/ธุรกรรมให้ทันวิวัฒนาการของ ICT
 - บริหารค่าเงินบาท ด้วยการร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับธนาคาร
 - บริหารต้นทุนพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ / ใช้พลังงานทดแทน